

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2012-12-21
meddelad i
Vänernsborg

Mål nr M 4526-12

KLAGANDE

Skandinaviska Bensinaktiebolaget Din-X
Drottninggatan 7
252 21 Helsingborg

MOTPART

Miljö- och byggnämnden i Munkedals kommun
455 80 Munkedal

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Göteborgs beslut 2012-11-20 i ärende nr 505-2363-2012, se bilaga 1

SAKEN

föreläggande att inkomma med provtagningsplan på fastigheten Munkedal
Krokstads-Hede 1:5

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen ändrar underinstansernas avgöranden endast på så sätt
att hänvisningen till 10 kap. 2 § i föreläggandet tas bort. I övrigt ska det av Miljö-
och byggnämnden utfärdade föreläggandet gälla.

Dok.Id 220459

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänernsborg	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersborg@dom.se	0521-27 02 30	måndag – fredag 09:00-16:00

BAKGRUND

Miljö- och byggnämnden i Munkedals kommun förelade den 4 januari 2012, med stöd av 26 kap. 22 § samt 10 kap. 2 § miljöbalken, Skandinaviska Bensinaktiebolaget Din-X att inkomma med en provtagningsplan av markföreningar på före detta Din-X stationen på fastigheten Munkedal Krokstads-Hede 1:5.

YRKANDEN M.M.

Skandinaviska Bensinaktiebolaget Din-X har yrkat att länsstyrelsens beslut ska upphävas. Bolaget har åberopat vad det tidigare anfört samt tillagt följande.

Enligt länsstyrelsen har bolaget inte ifrågasatt att det finns föreningar på den i ärendet aktuella platsen. Detta är inte ett rätt återgivande av situationen. Bolaget anser - vilket också torde vara allas uppfattning - att ingen vet om det finns föreningar eller ej.

Länsstyrelsen har hänvisat till tidigare avgörande i Koncessionsnämnden (B 14/97). I det fallet rörde det sig om konstaterade föreningar där leverantören också ägde cisternerna och pumparna, varför förhållandena inte är jämförbara med den här föreliggande situationen. Innan några föreningar konstaterats synes reglerna i 26 kap 22 § MB vara tillämpliga för provtagningar. Under dessa regler faller rimligen inte din-X i sin egenskap av leverantör av drivmedel.

I det belgiska målet Paul Van der Walle and Others v Texaco Belgium SA (Case C-1/03) inhämtade the Cour d'appel de Bruxelles yttrande från EU domstolen. Av yttrandet framgår att en leverantör av drivmedel kan hållas ansvarig för föreningar endast om dessa uppkommit genom leverantörens agerande. Intill så konstaterats skall alltså inte leverantören kunna åläggas provtagnings- eller efterbehandlingsåtgärder.

DOMSKÄL

Den verksamhet som bedrivits på fastigheten Munkedal Krokstads-Hede 1:5 är av sådan art att det finns anledning befara att marken på fastigheten är förorenad. Det är emellertid inte visat att så är fallet. En tillämpning av reglerna om miljöskada i

10 kap. miljöbalken förutsätter viss vetskap om föroreningsförhållandena. Bevisbördan avseende föroreningsförhållandena och att föroreningen dessutom utgör en miljöskada ligger på den myndighet som vill stödja sig på bestämmelsen. Hittillsvarande kunskap om förhållandena på fastigheten Munkedal Krokstads-Hede 1:5 kan därför inte läggas till grund för en tillämpning av reglerna i 10 kap. miljöbalken. Det är då inte heller möjligt att grunda ett tillsynsföreläggande på dessa regler.

De allmänna bestämmelserna om tillsyn enligt miljöbalken återfinns i 22 kap. miljöbalken. Enligt 22 kap. 22 § miljöbalken är en verksamhetsutövare skyldig att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen. Med stöd av dessa bestämmelser kan tillsynsmyndigheten rikta förelägganden mot en verksamhetsutövare för fullgörande bl.a. av det ansvar som följer av 2 kap. 8 § miljöbalken.

Som redan anförts finns anledning befara att fastigheten Munkedal Krokstads-Hede 1:5 är förorenad. Skandinaviska Bensinaktiebolaget Din-X kan på goda grunder befaras ha bidragit till förorening på platsen genom den verksamhet bolaget som verksamhetsutövare bedrivit i form av leveranser av drivmedel. Att förorening också kan ha orsakats av återförsäljarens verksamhet påverkar inte detta förhållande. Misstanken om att bensinbolagets verksamhet har medfört förorening gör att bolaget kan åläggas att planera och utföra den undersökning som föreläggandet avser. Utfärdat föreläggande får anses skäligt och befogat.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast den 11 januari 2012

Göran Stenman

Joen Morales

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Göran Stenman och tekniska rådet Joen Morales. Föredragande har varit beredningsjuristen Sofia Ardeke.

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Rättsenheten
Sara Midholm

Klagande: (delg.kv)
✓

BESLUT
2012-11- 20

Diarienummer
505-2363-2012

Sida
1(6)

Skandinaviska Bensin AB din-X
Drottninggatan 7
252 21 Helsingborg

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
R4

INKOM: 2012-12-18
MÅLNR: M 4526-12
AKTBIL:

Överklagande av beslut om föreläggande att inkomma med provtagningsplan på fastigheten Krokstads-Hede i Munkedals kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen avslår överklagandet.

Redogörelse för ärendet

Miljö- och byggnämnden i Munkedals kommun (nämnden) beslutade den 4 januari 2012 att med stöd av 26 kap. 22 § samt 10 kap. 2 § miljöbalken (MB) förelägga Skandinaviska bensinaktiebolaget Din-X org.nr. 556085-5966 att inkomma med en provtagningsplan av markföreningar på före detta Din-X stationen Krokstads-Hede 1:5.

Av nämndens beslut framgår bl.a. följande. Det har kommit till nämndens kännedom att drivmedelsförsäljningen på fastigheten Krokstads-Hede 1:5 Hedekas Munkedals kommun har upphört.

Syftet med provtagningsplanen är att utefter denna genomföra provtagningar på fastigheten för att bedöma eventuella föroreningars storlek och utbredning. En provtagningsplan ska inkomma till Miljöenheten Munkedals kommun senast 2012-02-13.

Skandinaviska Bensin AB din-X (Din-X) har överklagat nämndens beslut och yrkar att beslutet ska undanröjas. Som grund för yrkandet har följande anförts. Din-X anser att det är fel att beslutet riktas mot Din-X. Din-X är inte ägare till fastigheten och har heller inte varit verksamhetsutövare på platsen. Den tidigare verksamheten har utövats av en självständig företagare och Din-X har endast varit leverantör av drivmedel till denne.

Nämnden har härefter i yttrande anført bl.a. följande. På samma fastighet finns även en livsmedelsaffär Hedekas Allköp. När nuvarande ägare av Hedekas Allköp övertog affären för 24 år sedan hade Din-X redan varit etablerad på fastigheten under många år. Din-X stationen har under många år endast varit en automatstation. Betalning vid tankning har endast kunnat göras med div kort och även sedlar. Din-X har fakturerat kunden efter tankning vid användande av Din-X kort och betalning från övriga kontokort har gjorts till Din-X. På fyllning av drivmedel i cisterner har gjorts 1 ggr/vecka av Din-X utan påstötning från Hedekas Allköp. När drivmedelsförsäljningen upphörde tog Din-X bort pumparna från fastigheten. Handläggare vid miljö-

enheten hade telefonkontakt med Din-X 2012-01-13 som då ombads att med kontrakt eller avtal styrka att Din-X inte varit verksamhetsutövare för drivmedelsförsäljningen på Krokstads-Hede 1:5. Något sådant dokument har inte inkommit. Nämnden anser det vara styrkt att Din-X varit verksamhetsutövare för drivmedelsförsäljningen på Krokstads-Hede 1:5.

Din-X har härefter i yttrande anfört följande. Verksamheten på platsen har hela tiden och då också för 24 år sedan och tidigare bedrivits av självständig företagare som köpt drivmedel från Din-X i fast räkning, lagrat drivmedlen i egna cisterner samt sålt varorna vidare till slutkunderna på egen risk och för egen räkning. Din-X har lånat ut viss utrustning som skyltar och pumpar till verksamhetsutövaren men den huvudsakliga utrustningen som cisterner och rörledningar samt skärmtak har tillhört verksamhetsutövaren. Betalning från slutkund vid tankning har skett på sedvanligt sätt med beaktande av vad som varit praktiskt för slutkunderna och således till gagn för omsättningen. Betalning har, som vanligt är, kunnat ske med sedlar, med bankkort och kreditkort samt även med ett särskilt Din-X-kort med liknande funktion. Betalningsströmmarna avseende leveranser från Din-X till verksamhetsutövaren samt slutkundernas betalning via bankkort, kreditkort och Din-X-kort har clearats mellan verksamhetsutövaren och Din-X genom avräkningar och utbetalningar på det sätt som framstod som mest praktiskt och effektivt. Hanteringstillståndet/lagringstillståndet för den senaste verksamhetsutövaren, Brastad Köpcentrum Nicander & Co HB, upphörde att gälla i juni 2011. Din-X fick då upphöra som leverantör och avsluta sina tjänster åt verksamhetsutövaren och återta den utlånade materielen. Det var i detta läge oklart för Din-X om verksamhetsutövaren avsåg att fortsätta verksamheten med annan leverantör eller om anläggningen skulle läggas ner. De leveranser och övriga tjänster som Din-X biträtt verksamhetsutövaren med enligt ovan kan inte rimligen innebära att Din-X är att se som verksamhetsutövare.

Nämnden har härefter i yttrande anfört följande. Sveriges tekniska forskningsinstitut SP gör regelbundna kontroller av gasåterföringssystem på hensinstationer. I rapporterna från dessa kontroller står Din-X som kund hos SP för stationen på Krokstads-Hede 1:5. Din-X har hos Munkedals Kommun vid ett flertal tillfällen sökt om förlängt hanteringstillstånd för brandfarlig vara på Krokstads-Hede 1:5. I ansökan 2007-11-05 står att Din-X driver bensinanläggningen och att där finns en återförsäljare som i detta fallet är fastighetsägaren. Man kan även se att dispens tidigare har sökts av Din-X och att obligatorisk cisternkontroll inte är gjord. Din-X lämnade 2009-04-15 återigen in en ansökan om förlängt hanteringstillstånd för brandfarlig vara. I denna ansökan framgår att en kontroll av bensinstationens cisterner har genomförts. Där framkom att brister upptäckts. Trots dessa brister begär Din-X att få hanteringstillstånd ytterligare 2 år. I detta skede när bristerna upptäckts önskar Din-X få tillståndet med tillhörande faktura sänt till fastighetsägaren. Under de sista åren har ett flertal bensinstationer i Munkedal valt att upphöra med sin verksamhet. Verksamheterna vid dessa har bedrivits på likvärdigt sätt och leverans av drivmedel har skett mot fast räkning, avräkning eller procentuell ersättning av försäld vara. Vid alla nedläggningarna har bensinbolagen sanerat fastigheterna där försäljningen skett. Med tanke

på det arbete med att sanera gamla bensinstationer som SPIMFAB bedrivit de senaste åren torde bensinbolagens ansvar för de föroreningar som drivmedelsförsäljningen orsakat vara klarlagt.

Din-X har härefter i yttrande anfört följande. Med anledning av kommunens efterlysande av kontrakt till styrkande att Din-X inte varit verksamhetsutövare kan Din-X dock tillägga att Din-X standardkontrakt, som även gällde i föreliggande fall, innehåller bl.a. följande om driften av anläggningen. "Återförsäljaren driver därefter i eget namn, på eget ansvar och för egen räkning bensinanläggningen med försäljning av bensin, smörjmedel och vinterprodukter tillhandahållna av leverantören under dennes varunamn Din-X. Det åligger återförsäljaren att iaktta myndigheters krav och anvisningar beträffande bensinanläggningens drift. Återförsäljarens svarar för samtliga driftskostnader inkl. el, värme, vatten, telefon, renhållning etc. samt för de offentliga avgifter som kan uppkomma."

Det är naturligt att Din-X står som kund beträffande gasåtervinningskontroller eftersom pumparna i enlighet med vad som redan upplysts var Din-X egendom, utlånad till återförsäljaren/verksamhetsutövaren. Din-X har varit återförsäljaren/verksamhetsutövaren behjälplig när det gäller hantering av ansökningar och annan formalia. Dylika tjänster har varit normala beträffande åtskilliga återförsäljare/verksamhetsutövare eftersom de uppskattar att Din-X bistår dem med "pappershantering". Cisternbesiktningarna och hanteringsstillstånden avser Din-X återförsäljarens/verksamhetsutövarens egendom och hantering. Vad S.F. anfört i skrift 2007-11-05 om "bensinanläggningen som vi driver tillsammans med vår återförsäljare" avser ingen ändring härvidlag utan är endast slarvigt uttryckt samt formellt och reellt felaktigt. Även Din-X har i praktiken bistått återförsäljarna/verksamhetsutövarna när det gällt deras hantering av provtagningar och saneringar. Detta innebär däremot inte att Din-X är villigt godtaga och medverka till att myndigheterna lägger ett större ansvar på Din-X än vad gällande rätt anger. När det gäller lagstiftningen och rättstillämpningen vill Din-X särskilt framhålla följande. Enligt 2 kap. 8 § MB är ansvaret begränsat till sådana som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en åtgärd som medfört skada eller olägenhet för miljön. Enligt 10 kap. 2 § MB är ansvaret begränsat till sådana som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en åtgärd som har bidragit till en föroreningsskada eller allvarlig miljöskada (verksamhetsutövaren). Ansvaret och verksamhetsutövarbegreppet är således begränsat till den eller de som är vållande. I 10 kap. 4 § MB finns vidare en bestämmelse beträffande den som visserligen är vållande men i begränsad mån; med tillämpning av omkastad bevisbörda ges denne möjlighet att visa att han endast bidragit i begränsad mån. Trots dessa markanta begränsningar i ansvaret finns det emellertid vid myndighetstillämpningen en påtaglig risk för att begränsningarna - i det i och för sig förståeliga intresset att säkerställa miljön - inte fullt ut beaktas utan att ansvaret felaktigt breddas till andra. När det gäller vem som ska lämna upplysningar och genomföra undersökningar enligt 26 kap. MB är vidare kategorin tidigare verksamhetsutövare inte särskilt nämnd. När det i dylika fall inte längre finns någon aktiv verksamhetsutövare och det inte heller är klar-

lagt att föroreningar faktiskt föreligger är det ännu mindre välgrundat att bredda provtagningsansvaret till andra kategorier än den mest näralliggande. Beträffande SPIMFAB kan upplysas att detta avser ett frivilligt åtagande från branschen att undersöka och sanera anläggningar som lagts ner under åren 1969-1994.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Enligt 2 kap. 8 § MB ansvarar alla som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en åtgärd som medfört skada eller olägenhet för miljön, till dess skadan eller olägenheten har upphört, för att denna avhjälps i den omfattning det kan anses skäligenligt enligt 10 kap. MB. I den mån det föreskrivs i balken kan i stället skyldigheten att ersätta skadan eller olägenheten uppkomma.

Enligt 26 kap. 9 § MB får en tillsynsmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Enligt 26 kap. 22 § MB är den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön eller den som annars är skyldig att avhjälpa olägenhet från sådan verksamhet skyldig att även i andra fall än som avses i 14 kap. 7 § utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen. Av kommentaren till miljöbalken (Bengtsson m.fl., supplement 5, maj 2006, s. 26:49) framgår bl.a. följande angående bestämmelsens tillämplighet. För tillämpningen krävs inte att verksamheten konstaterats faktiskt vara miljöskadlig, det räcker med att något sådant kan befaras. Liksom enligt föregående paragraf likställs med verksamhetsutövaren den som annars är skyldig att avhjälpa olägenhet från verksamheten, som eventuellt är nedlagd.

Bestämmelserna i 10 kap. MB tillämpas i dess lydelse före den 1 augusti 2007 eftersom den aktuella miljöskadan som orsakats av utsläpp, händelser eller tillbud har ägt rum före den 1 augusti 2007.

Av 10 kap. 1 § MB framgår att reglerna om förorenade områden ska tillämpas på mark- och vattenområden samt byggnader och anläggningar som är så förorenade att det kan medföra skada och olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Av 10 kap. 2 § MB framgår att ansvarig för efterbehandling av sådana områden, byggnader eller anläggningar som anges i 1 § är den som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en åtgärd som har bidragit till föroreningen (verksamhetsutövaren).

Av Miljööverdomstolens avgörande den 5 december 2003, mål nr M 9822-02 framgår följande. Enligt 10 kap. 2 § MB kan både tidigare och nuvarande

verksamhetsutövare göras ansvarig för föroreningar. Att kraven kan ställas på den nuvarande verksamhetsutövaren är något som vinner stöd i förarbetena till 10 kap. (prop. 1997/98:45 s. 361). Detta synsätt överensstämmer även med den praxis som utvecklades under miljöskyddslagen (1969:387) och som innebar att den som tar över en verksamhet i princip övertar såväl rättigheter som skyldigheter (se bl.a. Koncessionsnämndens beslut 126/91 och B 156/96). Krav om efterbehandlingsåtgärd kan därför riktas mot vem som helst av dem som bedrivit eller bedriver verksamheten. I efterbehandlingsansvaret får enligt Miljööverdomstolens mening anses ingå också det inledande ansvaret för utredningar om och kartläggning av föroreningarna.

Enligt 10 kap. 4 § framgår att efterbehandlingsansvaret innebär att den ansvarige i skäligen omfattning ska utföra eller bekosta de efterbehandlingsåtgärder som på grund av föroreningar behövs för att förebygga, hindra eller motverka att skada eller olägenhet uppstår för människors hälsa eller miljön. När ansvarets omfattning ska bestämmas, ska det beaktas hur lång tid som har förflutit sedan föroreningen ägt rum, vilken skyldighet den ansvarige hade att förhindra framtida skadeverkningar och omständigheterna i övrigt. Om en verksamhetsutövare visar att han bidragit till föroreningen endast i begränsad mån, ska även detta beaktas vid prövningen av ansvarets omfattning.

Enligt 8 § lagen (1998:811) om införande av miljöbalken ska bestämmelserna i 2 kap. 8 § MB och 10 kap. 2 § MB tillämpas i fråga om miljöfarlig verksamhet vars faktiska drift har pågått efter den 30 juni 1969 om verkningarna av verksamheten alltjämt pågår vid tiden för miljöbalkens ikraftträdande enligt 1 § och det föreligger behov av att avhjälpa skador eller olägenheter som orsakats av verksamheten.

I vissa situationer kan det vara svårt att bedöma vilken juridisk eller fysisk person som ska betraktas som verksamhetsutövare. Avgörande för den bedömningen är vem som har haft den faktiska och rättsliga rådigheten över den verksamhet som har bidragit till föroreningen. Frågan behandlas i ett avgörande från Koncessionsnämnden (Koncessionsnämndens beslut 1997-01-29, B 14/97) som gällde en bensinstation och vem som var ansvarig för att efterbehandla marken från bensinspill. Inblandade i fallet var fastighetsägaren, hyresgästen som drev bensinstationsverksamheten samt det oljebolag som levererade bensinen och som ägde cisternerna och pumparna. Nämnden konstaterade att föroreningarna troligen uppkommit vid påfyllning av bensin i cisternerna, att oljebolaget var ansvarigt för detta samt att hyresgästen inte hade någon som helst rådighet över det. På grund av detta ansåg Koncessionsnämnden att hyresgästen inte kunde göras ansvarig för efterbehandlingen. Det avtal om ersättningsanspråk som fanns mellan hyresgästen och fastighetsägaren ansågs inte ha någon betydelse vid bedömningen av vem som var verksamhetsutövare.

Länsstyrelsen gör följande bedömning

Din-X har inte ifrågasatt att det finns föroreningar på den i ärendet aktuella platsen. Din-X har inte heller ifrågasatt föreläggandets utformning i övrigt. Den fråga som Länsstyrelsen i förevarande ärende har att pröva är om Din-X är rätt adressat för det överklagade föreläggandet.

Krav om efterbehandlingsåtgärd kan riktas mot vem som helst av dem som bedrivit eller bedriver verksamheten. För att en verksamhetsutövare ska kunna ses som utövare krävs dock att denne på något sätt haft rådighet över verksamheten eller del av denna, samt att det funnits risk för att verksamhetsutövarens verksamhet kan ha lett till förorening eller annan miljöstörning. När det gäller bensinstationsverksamhet anser Länsstyrelsen att både innehavaren av försäljningsverksamheten, fastighetsägaren och leverantören av produkterna borde kunna anses vara verksamhetsutövare, beroende på vilken rådighet respektive aktör har eller har haft i utövandet av verksamheten. Länsstyrelsen konstaterar att föroreningarna på platsen troligtvis bl.a. kan ha uppkommit vid påfyllning av bensin i cisternerna, varför Din-X, med hänvisning till ovanstående avgörande från Koncessionsnämnden kan anses vara ansvarigt för detta. Länsstyrelsen anser således att Din-X har haft sådan rådighet över verksamheten att Din-X är rätt adressat för det aktuella föreläggandet. Länsstyrelsen konstaterar även att det nu endast är fråga om att upprätta en provtagningsplan, varför det framstår det som skäligt att Din-X föreläggs att vidta de förelagda åtgärderna.

Länsstyrelsen noterar att föreläggandet är allmänt hållet. Länsstyrelsen anser dock ändå att föreläggandet är verkställbart.

Mot bakgrund av ovanstående avslår Länsstyrelsen överklagandet.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt, inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet, se bilaga (formulär O22).

I detta ärende har länsjuristen Martin Jansson beslutat och länsjuristen Sara Midholm varit föredragande.

Martin Jansson

Sara Midholm

Bilaga:
Hur man överklagar

Kopia till:
Miljö- och byggnämnden i Munkedals kommun
Pärmen

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL SOM HAR ÖVERKLAGATS TILL MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn, datum för domen samt målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Till överklagandet ska bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte klaganden bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på klagandens bekostnad.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.